

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร นักเรียนควรมีคุณลักษณะตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนมี ความรู้ สามารถพัฒนาตนเอง และมีความสำคัญที่สุด ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และมาตรา 24 กล่าวว่า การจัด กระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความ ถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยผสมผสานความรู้ด้าน ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวก เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ เพื่อพัฒนา นักเรียน ตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542: 13 - 14)

การเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานเก็บเอกสาร และการเก็บเอกสาร (2) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการค้นหาและการทำลาเอกสาร และ (3) เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของที่เก็บเอกสาร (หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2548)

1.1 สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บ เอกสาร ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอนในวิชานี้มีจำนวน 3 โรงเรียนใน เขต พื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 มีสภาพที่พึงประสงค์ที่ครอบคลุม (1) หลักจิตวิทยาการเรียนการสอน (2) รูปแบบการเรียนการสอน (3) วิธีการเรียนการสอน และ (4) สื่อการเรียนการสอน

ประการแรก สภาพที่พึงประสงค์ตามหลักจิตวิทยาการเรียนการสอน วิชา งานเก็บ เอกสาร มีหลักจิตวิทยาที่ควรใช้ในการเรียนการสอน คือ (1) หลักจิตวิทยากลุ่มเชื่อมโยงนิยม โดยมี ครูเป็นผู้จัดสื่อการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นและเสริมแรงให้นักเรียนตอบสนอง และ (2) หลัก

จิตวิทยา กลุ่มประสบการณ์นิยมหรือทฤษฎีสนาม โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเห็นปัญหา หรือช่วยให้นักเรียนเห็นปัญหาในสิ่งที่จะเรียนก่อน เมื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากที่จะแก้ปัญหา หรืออยากเรียนแล้วก็จัดให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา โดยครูต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ 2533: 22 - 23)

ประการที่สอง สภาพที่พึงประสงค์ด้านรูปแบบการเรียนการสอน เนื่องจากวิชา งานเก็บเอกสาร มีเนื้อหาสาระประเภทพุทธิพิสัย ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับ เนื้อหาด้านพุทธิพิสัย มี 4 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบการเรียนการสอนมนทัศน์ ช่วยทำให้นักเรียน ค้นหาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของเนื้อหาสาระ เพื่อเป็นเกณฑ์การจำแนกสิ่งที่ไม่ใช่และไม่ใช่ออกจาก กัน ด้วยตนเอง (2) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกานเย ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาสาระ ได้อย่างดี รวดเร็ว และจดจำสิ่งที่เรียนได้นาน (3) รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ ช่วยให้นักเรียนจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนได้ดี ได้นาน และรู้ถึงกลวิธีการจำ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการ เรียนรู้สาระ อื่น ๆ ได้อีก และ (4) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก ช่วยให้นักเรียน เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ด้วยการจัดระเบียบเนื้อหาสาระหรือข้อมูลที่เรียนด้วยผังกราฟิก เพื่อช่วยให้ง่ายแก่การจดจำ (ทิสนา แคมมณี 2545: 223-234)

ประการที่สาม สภาพที่พึงประสงค์ตามวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวิชา งาน เก็บเอกสาร ซึ่งมีเนื้อหาสาระประเภทพุทธิพิสัย มี 3 วิธี คือ (1) การสอนแบบบรรยาย คือ เน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสมองเห็นภาพจำลองของสิ่งของหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรยายมากขึ้น (ทิสนา แคมมณี 2550: 327-329) (2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝน และเรียนรู้ด้วยตนเอง (สิริวรรณ ศรีพหล และพันทิพา อุทัยสุข 2541: 139) และ (3) การเรียนการสอนผ่านเครือข่าย เพื่อสนับสนุนปฏิริยาสองทางระหว่างนักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียน ด้วยการผสมผสานการเรียนผ่านจอภาพและการสอนผ่านเครือข่าย โดยระบบถ่ายทอดการสอนในระบบดิจิทัลหรือระบบแอนาล็อก ต่างเวลากันหรือพร้อมกันและตามสายหรือไร้สาย (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ 2546: 4)

ประการที่สี่ สภาพที่พึงประสงค์ด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อที่เหมาะสมกับวิธีการเรียนการสอน วิชา งานเก็บเอกสาร ได้แก่ (1) สื่อสิ่งพิมพ์ ช่วยทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เนื้อหาโดยเรียนรู้ไปทีละน้อยตามลำดับขั้น (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 161) (2) สื่อภาพนิ่ง ช่วยบอกความหมายแทนข้อความ กรณีที่นักเรียนไม่อ่านข้อความที่มีมากมาย (3) สื่อภาพเคลื่อนไหว ช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกลึกซึ้งเหมือนได้ประสบการณ์จริง และ (4) สื่อเสียง ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการได้ฟังเสียง และเสียงเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างความรู้สึกร่วมและแรงจูงใจในการเรียน (ใจทิพย์ ณ สงขลา 2547: 37-38)

1.2 สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของการเรียนการสอน วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอนในวิชานี้มีจำนวน 3 โรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 มีสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันครอบคลุม (1) หลักจิตวิทยาการเรียนการสอน (2) รูปแบบการเรียนการสอน (3) วิธีการเรียนการสอน และ (4) สื่อการเรียนการสอน (สัมภาษณ์คณะครูผู้สอนวิชางานเก็บเอกสาร เมื่อ 20 มกราคม 2548)

ประการแรก สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้านหลักจิตวิทยา ครูผู้สอนใช้หลักจิตวิทยาการเรียนการสอน วิชา งานเก็บเอกสาร คือ (1) หลักจิตวิทยาในกลุ่มประสบการณ์นิยมหรือ ทฤษฎีสันนาม โดยครูให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรม และ(2) หลักจิตวิทยากลุ่มเชื่อมโยงนิยม โดยมีครูเป็นผู้จัดสื่อการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นและเสริมแรงให้นักเรียนตอบสนอง

ประการที่สอง สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้านรูปแบบการเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร ครูใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาพุทธิพิสัย ดังนี้ (1) รูปแบบการเรียนการสอนมนทัศน์ โดยครูเป็นผู้เตรียมใบความรู้ ใบงาน ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ นำความรู้ที่ได้จากใบความรู้ มาจัดทำใบงาน แล้วครูและนักเรียนช่วยกันสรุป และ (2) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก ครูนำเนื้อหาสาระที่ใช้ในการสอนมาจัดทำเป็นผังกราฟิก แล้วนำเสนอให้นักเรียน จากนั้นครูแจกใบงานให้นักเรียนจัดทำผังกราฟิกจากใบงานที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ เพื่อทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาโดยการเรียนรู้จากการสอนที่ใช้ผังกราฟิก

ประการที่สาม สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้านวิธีการเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสารที่ครูนิยมใช้ คือ วิธีการเรียนการสอนที่ใช้แบบบรรยาย โดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำกิจกรรม ครูอธิบายเนื้อหาสาระ และครูกำหนดงานให้นักเรียนทำส่งครู เพื่อครูจะได้ทำการประเมินและให้คะแนน แล้วส่งคืนให้นักเรียนเก็บไว้เป็นผลงานของตนเอง

ประการที่สี่ สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้านสื่อการเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ คือ หนังสือเรียน ใบความรู้ และสื่อภาพนิ่งในรูปแบบสไลด์คอมพิวเตอร์ ซึ่งครูเป็นผู้จัดทำ

1.3 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอนในวิชานี้มีจำนวน 3 โรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 มีสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นครอบคลุม (1) รูปแบบการเรียนการสอน

(2) วิธีการเรียนการสอน และ(3) สื่อการเรียนการสอน (สัมภาษณ์คณะครูผู้สอนวิชางานเก็บเอกสาร เมื่อ 20 มกราคม 2548)

ประการแรก สภาพปัญหาด้านรูปแบบการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอน วิชา งานเก็บเอกสาร ยังขาดรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้ (1) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกานเย ควรจัดสภาพการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสมอง ด้วยการจัดสภาพภายนอกให้เอื้อต่อการระบวนการเรียนรู้ภายในของนักเรียนด้วยตนเอง และ (2) รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ ครูควรช่วยให้นักเรียนจดจำได้โดยการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น เชื่อมโยงเนื้อหา ที่ต้องการให้นักเรียนจดจำโดยใช้ภาพและเสียง

ประการที่สอง สภาพปัญหาด้านวิธีการเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร ยังขาดวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม คือ (1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝน และเรียนรู้ด้วยตนเอง และ (2) การเรียนการสอนผ่านเครือข่าย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดประสบการณ์ตรง และเป็นการสื่อสารแบบสองทางระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับนักเรียน และสามารถเรียนต่างเวลากันหรือพร้อมกันได้

ประการที่สาม สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร ยังขาดสื่อประเภท ภาพเคลื่อนไหวและสื่อเสียง ที่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกเหมือนได้ประสบการณ์จริง สร้างความรู้สึกในการมีส่วนร่วม และสร้างแรงจูงใจในการเรียน

1.4 ความพยายามในการแก้ปัญหา

เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ได้มีความพยายามในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน วิชา งานเก็บเอกสาร ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้ (1) การจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอน (2) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครู เรื่อง การจัดทำบทเรียนสำเร็จรูป และ (3) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูในเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

จากผลการศึกษางานวิจัย พบว่าการเรียนการสอนวิชา งานเก็บเอกสาร ยังไม่มีผู้ใดได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แต่มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับการจัดเก็บเอกสาร ดังนี้ นริศ มณีโรจน์ (2547) “ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาการจัดการสำนักงาน อัตโนมัติ เรื่องการพัฒนาระบบสำนักงานอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ” ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชาการจัดการสำนักงานอัตโนมัติ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (2) ความก้าวหน้า นักศึกษามีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักศึกษามีความคิดเห็นการใช้ชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย อยู่ในระดับมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

1.5 แนวทางการแก้ปัญหา

จากความพยายามในการแก้ปัญหการเรียนรู้การสอนวิชา งานเก็บเอกสาร จะเห็นว่าการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ในเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับวิชา งานเก็บเอกสาร โดยทำการวิจัยกับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี พบว่า ชุดการเรียนรู้ดังกล่าวทำให้นักศึกษามีความก้าวหน้าในการเรียนการสอน น่าจะพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายวิชา งานเก็บเอกสาร โดยยึดแนวทางการพัฒนาชุดการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ ของศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ เพื่อแก้ปัญหการเรียนรู้การสอนในวิชา งานเก็บเอกสาร ดังนี้ (1) แก้ปัญหารูปแบบการเรียนการสอน ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของตนเอง และการให้เนื้อหาจากภาพและเสียง ทำให้นักเรียนจดจำได้ดียิ่งขึ้น (2) แก้ปัญหาวิธีการเรียนการสอน เนื้อหาสาระวิชา งานเก็บเอกสาร เป็นเนื้อหาที่เน้นพุทธิพิสัย ดังนั้น การเรียนการสอนผ่านเครือข่าย ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ตลอดเวลาด้วยตนเอง สามารถขอคำปรึกษาจากครู และเพื่อนนักเรียนด้วยกันได้ ซึ่งถือเป็นการติดต่อแบบสองทาง โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ต่างเวลากันหรือเรียนพร้อมกันได้ และ(3) แก้ปัญหาสื่อการเรียนการสอน ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร ใช้สื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลักประกอบด้วย ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 เพื่อแก้ปัญหการเรียนรู้วิชา งานเก็บเอกสาร โดยครอบคลุม การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2.2.2 เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

2.2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

3.2 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายระดับ “เห็นด้วยมาก”

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 16 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 2,425 คน

4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 40 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เหตุผลในการเจาะจงโรงเรียนในครั้งนี้เพราะ (1) เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชา งานเก็บเอกสาร มีเพียง 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนลำปางกัลยาณี โรงเรียนเขลางค์นคร และโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย

และ (2) โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย มีห้องคอมพิวเตอร์ ที่จะใช้ทดลอง จำนวน 6 ห้อง และระบบเครือข่ายแลนในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้มีความเป็นไปได้ในการทำการทดลอง

4.3 ขอบเขตเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายนี้ อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี วิชา งานเก็บเอกสาร ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546 ช่วงชั้นที่ 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีเนื้อหาครอบคลุม ระบบเก็บเอกสาร การเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และการโอนและการทำลายเอกสาร

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร โดยยึดขั้นตอนการผลิตชุดการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ของ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยงค์ พรหมวงศ์ แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

4.5 ระยะเวลาในการทดลอง เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2550 - กรกฎาคม 2550

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร หมายถึง ชุดสื่อประสมที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก คู่มือการใช้ และคู่มือการเรียนรู้เป็นสื่อเสริม ยึดระบบการผลิตชุดการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ของ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยงค์ พรหมวงศ์ ส่วนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก ประกอบด้วย หน้าโฮมเพจ บทเรียน ฐานความรู้ ห้องสนทนา กระดานข่าว ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ คำถามพบบ่อย การประเมินผลการเรียน ข้อมูลของครู และข้อมูลนักเรียน ในชุดการเรียนรู้มีเนื้อหา 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 2 ระบบเก็บเอกสาร หน่วยที่ 11 การเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และหน่วยที่ 14 การโอนและการทำลายเอกสาร ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายใช้ระบบเครือข่ายแลน

5.2 การเรียนการสอนผ่านเครือข่าย หมายถึง การเรียนผ่านคอมพิวเตอร์ เพื่อสนับสนุนปฏิริยาสองทางระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับนักเรียน ด้วยการผสมผสานการเรียนผ่านจอภาพและการสอนผ่านเครือข่ายโดยใช้ระบบการสอนผ่านเครือข่ายแลน

5.3 เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 หมายถึง การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร จากการประเมินกระบวนการและการประเมินผลลัพธ์ 80 ตัวเลขแรก หมายถึง คะแนนร้อยละของประสิทธิภาพจากการประกอบ

กิจกรรมระหว่างเรียน คือ แบบฝึกหัด 80 ตัวเลขหลัง หมายถึง คะแนนร้อยละของประสิทธิภาพ จากแบบทดสอบหลังเรียน เกณฑ์ประสิทธิภาพที่ยอมรับต้องไม่เกิน $\pm 2.5\%$ ของเกณฑ์ที่กำหนด

5.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง คะแนนพุทธิพิสัยของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บ เอกสาร มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

5.5 ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง การสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนด้วย แบบสอบถาม ที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร โดยครอบคลุม เรื่ององค์ประกอบ และประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ได้ชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งานเก็บเอกสาร เรื่อง การจัดเก็บเอกสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

6.2 ทำให้ได้ต้นแบบในการผลิตชุดการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย วิชา งาน เก็บเอกสาร นำไปผลิตในหน่วยอื่น ๆ ต่อไป